

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г.Короленка
Факультет філології та журналістики
Кафедра англійської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
роботи
“ _____ ” _____ 2009 року

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС ІНОЗЕМНОЇ МОВИ:
ФОНЕТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

для студентів 3 курсу
напрямку підготовки – 0203 Гуманітарні науки.
Спеціальність: 6.020203 “Філологія. Мова та література (англійська,
німецька) ”

Полтава – 2009

УДК 811.111:81'342 (073)
ББК 81.432.1–1р30

Теоретичний курс іноземної мови: фонетика англійської мови.
Програма навчальної дисципліни. – ПДПУ імені В.Г.Короленка, 2009. – 9 с.

Розробник: ДАНИЛЮК Л.В., к. філол. наук, доцент кафедри англійської філології.

Рецензенти:

ЗЕРНОВА В.К. д. філол. наук, професор кафедри перекладу Полтавського інституту економіки і права ВМУРОЛ “Україна”

ЩЕРБИНА С.Д., к. філол. наук, доцент кафедри ділової іноземної мови Полтавського університету споживчої кооперації України

Затверджено вченою радою ПДПУ імені В.Г.Короленка
Протокол №4 від “30” листопада 2009 року

ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс: Підготовка бакалаврів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS: 1,5 Модулів: – 2 Загальна кількість годин – 54 Тижневих годин – 2	Шифр та назва напрямку: 0203 Гуманітарні науки Шифр та назва спеціальності: 6.020203. Філологія. Мова і література (англійська) Освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр	Обов’язкова Рік підготовки – 3 Семестри: 5-й Лекції (теоретична підготовка): 16 год Семінари: 12 год Самостійна робота: 13 год Індивідуальна робота: 13 год Вид контролю: екзамен

Метою викладання курсу теоретичної фонетики є формування навичок аналітичного, теоретико-узагальнюючого та теоретико-систематизуючого підходів до фонологічної системи англійської мови, формування знань та розвиток навичок студентів з вимови, орфоєпії та інтонації англійської мови.

Курс теоретичної фонетики – одна з основних дисциплін теоретико-лінгвістичного циклу, яка формує фахову лінгвістичну компетенцію та професійну особистість учителя-філолога через формування його орфоєпічних та фонологічних знань і навичок англійської мови.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1: *Теорія фонем, голосні та приголосні англійської мови, принципи класифікації та їх модифікація у мовленні*

Тема 1. Вступна лекція. Теоретичні основи фонетики

Тема 2. Система голосних англійської мови

Тема 3. Приголосні англійської мови

Тема 4. Наголос у словах англійської мови. Транскрипція та її застосування.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2: *Інтонація англійської мови та основні особливості її вживання..*

Тема 1. Особливості інтонації англійської мови. Основні інтонаційні моделі.

Тема 2. Ритм англійської мови, ритмічні групи.

Тема 3. Стилї усного мовлення та їх інтонаційні особливості

Тема 4. Варіювання вимови в сучасній англійській мові.

СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ З КУРСУ

	Кількість годин, віднесених на:				
	лекції	Семін. та практ. заняття	Лаб. заняття	Самост. робота	Індивід. роб.
Змістовий модуль 1: Теорія фонем, голосні та приголосні англійської мови, принципи класифікації та їх модифікація у мовленні					
Тема 1. Вступна лекція: Завдання фонетики як науки і як навчальної дисципліни. Теорія фонем та її трактування різними фонетичними школами. Методи фонологічного аналізу. Особливості англійської артикуляції.	2	2		2	2
Тема 2. Система голосних англійської мови: особливості артикуляції та принципи їх класифікації, редукція ненаголошених голосних у мовленні.	2				
Тема 3. Приголосні англійської мови: особливості артикуляції та принципи їх класифікації, модифікація приголосних у мовленні. Види транскрипції та її застосування.	2	2		2	2
Тема 4. Наголос у слові, його види в англійській мові. Типи складів у слові, особливості їх вживання.	2	2		2	2
Всього:	8	6		6	6
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2: Інтонація англійської мови та основні особливості її вживання.					
Тема 1. Особливості інтонації англійської мови, її складові компоненти. Паузація в англійському усному мовленні. Основні інтонаційні моделі англійської мови та їх вживання. Синтагма та її складові.	2	2		2	2
Тема 2. Ритм як одна з основних особливостей англійської мови, ритмічні групи. Графічний запис англійської інтонації	2	2		2	2
Тема 3 Стилі усного мовлення та їх інтонаційні особливості	2	2		3	3
Тема 4. Варіювання вимови в сучасній англійській мові. Територіальні варіанти англійської вимови. Британський стандарт та його варіанти і зміни	2				
Всього:	8	6		7	7

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№	Тема	К-ть годин
1.	Теорія фонем та сучасні напрямки. Система голосних англійської мови	2
2.	Приголосні англійської мови та їх модифікація у мовленні. Транскрипція	2
3.	Особливості наголосу англійської мови. Складоутворення.	2
4.	Інтонація англійської мови, її складові компоненти.	2
5.	Ритм та ритмічні групи як основа англійської інтонації. Графічний запис англійської інтонації	2
6.	Стили усного мовлення та їх інтонаційні особливості	2

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

<i>Модуль 1</i>		
Семінар 1	<p>1. Ex 9, p. 153, Test 1 and Test 2: p. 154-156 (Паращук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови. – Вінниця: Нова книга, 2005)</p> <p>2. Explain assimilation processes in the following words, define the type of assimilation: <i>worked, clock, Peter, placed, played, pencils, books, newspapers.</i></p>	2
Семінар 2	<p>1. Transcribe and read the following sets of words, explaining peculiarities of pronunciation of the consonants in these words:</p> <p>a) <i>day, today, loved</i> ; b) <i>glue, degree, bag; train, three, tree, twilight.</i> c) <i>button, threaten, not now, don't know, utmost, liftman, not mine, hurt myself;</i> d) <i>depths, lengths, sixth, it's that, thrash; truths wreaths, raise them, these thieves, diphthong;</i></p> <p>2. Read the verses below, transcribe it and learn by heart, remembering about aspiration of [k] and [t] consonants and articulation of vowel [æ]:</p> <p>1) A black cat sat on a mat and ate a fat rat. 2) My cat is black, My cat is fat. My cat likes rats Both, lean and fat.</p>	2

Семінар 3	<p>1. Define word stress of the words: <i>finish, together, malice, family, quality, agitate, apologize, remarkable, educated, interesting, demonstration, explanation.</i></p> <p>2. Transcribe, mark the accentuated syllable, read aloud and explain: <i>family – familiar – familiarity; diplomat – diplomacy – diplomatic.</i></p> <p>3. Transcribe the following words and define the number of syllables. Say what sound is syllabic. Read the words: a) <i>drawer, stupid, experiment, dragon, Germany;</i> b) <i>parcel, level, puzzle, ruffle, trouble, twelfth, apple;</i> c) <i>lesson, reason, person, kitchen, often, even, twenty, fashion;</i> d) <i>blossom, rhythm, bottom, prism, pale, spasm, sophism, warmth.</i></p>	2
Модуль 2		
Семінар 4	<p>1. Transcribe, mark word stress, sentence stress and syntagms of the poem “An Arrow and a Song” by H.Longfellow from Dvorzhetskaya’s book.</p> <p>2. Write down transcription of the “Cinderella” fairy-tale text</p>	2
Семінар 5	Put down tonogram of each of the syntagms of the poem “An Arrow and a Song” from Dvorzhetskaya’s book and learn the poem by heart.	2
Семінар 6	Working with Parashchuk’s manual, do practical tasks 1-10, p. 211-214, and test on page 215.	3

ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ, НАВЧАЛЬНИЙ
ПРОЕКТ

<i>Модуль 1</i>		
Семінар 1	<p>1. Copy from the manual “Практическая фонетика английского языка” by М.А. Sokolova:</p> <p>1) picture of the organs of speech (p. 8);</p> <p>2) Table 10 (p. 118) – Classification of English and Russian Vowels;</p> <p>3) Table 11 of Strong and Weak forms of vowels (p. 126-129) and put it in your note-book for regular use.</p> <p>2. Study the picture of the organs of speech; make a list of the terms.</p> <p>3. Compare definitions of a phoneme given by English, Russian and Ukrainian linguistics. Put them down in your note book.</p>	2
Семінар 2	<p>1. Copy from the manual “Практическая фонетика английского языка” by М.А.Sokolova Table 6 (p. 33-34) – Classification of English and Russian Consonants (mark only English Consonants in it and learn the classification).</p> <p>2. Working with Sokolova’s manual (Ch III, p. 66-75) make a list of types and cases of modification of consonants in speech and assimilation process in English.</p>	2
Семінар 3	Do Tasks and Tests from Parashchuk’s manual, p. 170 and p. 187-190.	2
<i>Модуль 2</i>		
Семінар 4	Listen to “Headway Intermediate Pronunciation”, cassette 1 (Units 3-5) and make notes in your exercise-book.	2
Семінар 5	Listen to Headway Intermediate pronunciation cassette 1 (Units 6-8) and make notes in your exercise-book.	2
Семінар 6	Listen to Headway Intermediate pronunciation cassette 2 (Units 9-12) and make notes in your exercise-book.	3

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЮТЬСЯ СТУДЕНТАМ

Поточний контроль	Індивідуальне завдання (навчальний проект)	Самостійна робота	Підсумковий контроль	Сума
<i>Змістовий модуль 1</i>				
Семінар 1 6 балів	1	1		
Семінар 2 7 балів	2	2		
Семінар 3 7 балів	2	2		
20 балів	10	10	20	50
<i>Змістовий модуль 2</i>				
Семінар 4 6 балів	2	2		
Семінар 5 7 балів	2	2		
Семінар 6 7 балів	1	1		
20 балів	10		20	50
Разом: 40	10	10	40	100

Шкала оцінювання

За шкалою ECTS	За шкалою навчального закладу	За національною шкалою	
A	90-100	відмінно	зараховано
B	83-89	добре	
C	75-82		
D	68-74		
E	60-67 (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)	задовільно	Не зараховано
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	
F	0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	

Питання до екзамену

1. Theory of a phoneme. Sounds and phonemes.
2. The organs of speech and their work.
3. English consonants. Principles of classification.
4. Sonorous consonants in English, their characteristics.
5. English constrictive fricative consonants.
6. English stops. Aspiration.
7. Modification of consonants in connected speech. Assimilation.
8. English vowels. Principles of classification.
9. English diphthongs.
10. Modification of vowels in connected speech. Reduction of unstressed vowels and its forms.
11. Syllable formation and syllable division in English.
12. Word stress in English and its linguistic function.
13. Basic intonation patterns in English, their classification.
14. English intonation and its components.
15. Intonation patterns in English.
16. Sequence of tones.
17. Sentence stress and its types.
18. Tempo of speech and rhythm in English.
19. Low and High-fall in different types of utterances.
20. Low and High- rise in different types of utterances.
21. General notion of Prosody / Prosodic features of a Language.
22. Phonostylistics as a science and as a subject of study.
23. Intonation styles, their classification and characteristics.
24. Intonation styles and modification of sounds in connected speech.
25. American variant of English pronunciation.

26. Transcription in British and American English.
27. Methods of investigation in phonetics.
28. History of the development of phonetics as a science.
29. Informational (Formal) style in English.
30. Scientific (Academic) style in English.
31. Familiar (Conversational) style in English.
32. Varieties of English pronunciation in the USA.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Паращук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови. – Вінниця: Нова книга, 2005.
2. Соколова М.А. и др. English Phonetics. A Theoretical Course. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1997
3. Соколова М.А. и др. Практическая фонетика английского языка. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1991.

Додаткова

1. Антипова Е. Я. Пособие по английской интонации. – М., 1985.
2. Данилюк Л.В. Навчальний посібник з фонетики англійської мови. – Полтава, 2009.
3. Дворжецкая М.П. Обучение выразительному чтению – К., 1986.

РЕСУРСИ

1. Videofilm “Pronunciation for Success”.
2. Headway Intermediate Pronunciation. (Book and 4 cassettes).

